

EK BÜTÇE ÇALIŞMASI YAPILIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Ek bütçe çalışmasına hazırlık yapılırken esas olarak TDMS Karar Destek üzerinden iki raporun indirilmesi esastır.

- 1- *Mali Tablolar* başlığı altında yer alan *M2-Kurumun Aylık Bütçe Gerçekleşmeleri*
- 2- *Yönetici Raporları* başlığı altında yer alan *A4- Kurumun Aylık Tahakkuk Tahsilat Raporu*

M2-KURUMUN AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

01.01.2018-31.12.2018 tarihleri arası Gider bütçesi excel olarak indirilir. Tabloda sonda yer alan kalan sütun başlığı ocak-aralık toplamı alınarak toplam gerçekleşme adı ile tanımlanır.

Gider bütçesi tahmini yapılırken belli başlı kalemlerin çalışma prensiplerine dikkat edilmesi gerekir. Grup esaslı olarak kalemler incelendiğinde belli başlı hususlar şunlardır.

Öncelikle gerçekleşme öngörülerini kalem esaslı çalışılır. Bulunan toplam gider gerçekleşme ile toplam bütçe karşılaştırılır.

Personel Giderleri

Temel Maaşlar, Zamlar ve Tazminatlar, Sosyal Haklar kaleminde aralık ayında sadece 15 günlük kısmı bütçeleştirilir. Diğer 15 günlük kısım gelecek yıldaki bütçeye yansır. Dolayısıyla cari yıl içinde bütçe öngörüsü yapılırken aralık ayına Kasım ayı gerçekleşmesinin yarısı kadar ihtiyaç vardır.

Ek Çalışma Karşılıkları hak ediş gibi işlem gördüğünden ocak ayına dair hak ediş şubat ayında ödenir. Dolayısıyla yılı sonlandırmak gerektiğinde aralık ayına cari yılda çift ödeme yansır.

Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Ücretleri için her ayın 15'inde düzenli ödeme yapılır ve bütçeleştirilir. Aralık ayında tek ödeme gerçekleşir.

Sürekli İşçileri Ait Tediye Ödemeleri için aralık ayında yeterli ödenek öngörülmelidir ve bu tutar üzerinden de %22,5 oranında Sosyal Güvenlik Devlet Primi ödeneceği hususuna dikkat edilmelidir. Diğer kalemler için de ihtiyaç doğrultusunda hesaplama yapılır. (Görev yolluğu vb.)

Ek Ödeme Giderleri

Performansa Dayalı Ek Ödemeler kalemi de hak ediş gibi olduğundan ocak ayı şubatta ödenir. Dolayısıyla yılı sonlandırmak gerektiğinde aralık ayına cari yılda çift ödeme yansır. Diğer bir deyişle yaklaşık olarak kasım ayının iki katı olarak gerçekleşir.

İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü – Bütçe Birimi

Sabit ek ödeme ise bunun tam tersine önceki yıl aralık ayında ödenen 15 günlük kısım gelecek yılın ocak ayına yansıdığından ocakta 1,5 oranında olup, cari yıl içinde aralık ayına yaklaşık olarak kasım ayının yarısı kadar ihtiyaç duyulur.

Kanuni Yükümlülük Giderleri

Yılın başında ilk bütçe yapılırken grupta yer alan kalemlere yeterli ödenek konulmasına karşın Ödenecek Diğer Yükümlülükler kalemi öngörülemez harcamalardan dolayı istisna teşkil eder. Yıl içerisinde bu kaleme ödenek ihtiyacı doğduğunda diğer kalemlerden aktarım yapılır. Bu yüzden diğer kalemlere ilk bütçe yapılırken konulan ödeneklerde eksilmeler olur.

Sonuç olarak ek bütçe döneminde ve sene sonunda gerekli düzenlemelerin yapılması gerekir.

Kalem esaslı değerlendirme yapıldığında ise merkez ve hazine için yıl içerisinde gerçekleşen aylık ödemelerin ortalaması üzerinden hesaplanması gerekir. SHÇEK için ise hesaplama 600'lü gelirler üzerinden yapıldığından yıla dair Gayri Safi Hasılatın saptanması gerekir. En yaygın olanı bütçenin %1'i kadar ödeneğin bu kalemde muhafaza edilmesidir. Son olarak Ödenecek Diğer Yükümlülükler kalemi için ihtiyaç halinde ödenek hesaplanır.

Hizmet Giderleri

Personele dayalı hizmet alımlarının kalkması sonrası bu grupta yer alan birçok kalem pasife düşmüştür. Görüntüleme, bilgisayar, fizik tedavi protez vb. gibi belli başlı kalemlere gerçekleşme öngörüsü yapılırken muhasebeleştirme yöntemine bakılmasında fayda vardır. Bazı muhasebeciler ocak ayı giderini ilgili ayın 31'inde muhasebeleştirirken bazıları şubat ayına yansıtır. Ocak 31 itibarıyla muhasebeleştirilen hizmet kalemlerine aralık için bir aylık ödenek, ilk ödemesi şubat ayına yansıyan kalemler için ise 2 aylık ödenek hesaplanmalıdır.

Tıbbi Malzeme, İlaç ve Laboratuvar Malzeme Giderleri

Bu grupta yer alan kalemler değişkendir. Sene sonunda sözleşmeye bağlı olarak zorunlu alımların yapılması gerekiyorsa bu tutarların da planlamaya dahil edilmesi gerekir.

Yatırım Giderleri

Bu grupta yer alan kalemler de değişkendir. Bu grupta yer alan kalemlerin büyük bir kısmı periyodik olduğundan bütçeye genelde şubat ayından itibaren yansımaya başlar. Dolayısıyla aralık ayında ekstra bir ödeme gerçekleşmektedir. Sözleşmeye bağlı zorunlu ödemeler yapılacak ise göz önünde bulundurulmalıdır. 2018 yılı için kurum tarafından belirtilen yatırım giderleri grubu bütçesi, toplam bütçenin %4'ünü aşamaz. Dolayısıyla ek bütçe yapılması halinde yapılan ek bütçenin en fazla %4'ü oranında ödenek ilgili gruba konulabilir.

Diğer İşletme Giderleri

Bu grupta yer alıp da türü hizmet olan kalemlerdeki ödemeler de hizmet grubu kalemlerine benzer. Dolayısıyla aralık ayında muhasebeleştirme yöntemine göre tek ya da çift ödeme gerçekleştirilir. Sözleşmeye bağlı olup da yıl sonunda sözleşmesi sona erecek kalemler için de bu doğrultuda gerçekleşme öngörülmelidir. Diğer kalemlere için öngörü yapılırken yıl içindeki gerçekleşme ve önceki yılda gerçekleşen harcamaların seyirinin dayanak alınması gerekir.

Gide Dengeleme Payı

Bu kalemdeki ödenek yıl içerisinde ihtiyaç doğrultusunda ve kurumun onayı ile diğer gruplara aktarılır. Ek bütçe yapılırken gider dengeleme bütçesine ödenek ayrılmaz.

A4- KURUMUN AYLIK TAHAKKUK TAHSİLAT RAPORU

Rapor 1-12 dönemi seçili iken excel olarak indirilir.

Ek bütçe için hesaplamının yapıldığı tarihten itibaren önceki aylarda gerçekleşen tahakkuk tutarları üzerinden kalan aylar için tahminler yapılır.

Öngörüler gerçekçi olmalıdır. Bu öngörü toplamı, eğer ki bütçe yılsonu öngörüsünden ve onaylı bütçeden fazla ise bu durum bütçenin gelir esaslı olarak büyüdüğünü gösterir. Asıl olan sağlık hizmeti sunumunda elde edilen gelire göre diğer bir deyişle tahakkuk esaslı büyümenin gerçekleşmesidir.

Tüm bu hususların yanında ek bütçe döneminde kurum tarafından duyurulan kriterler belirleyicidir.

The screenshot shows the 'A4- Kurumun Aylık Tahakkuk Tahsilat Raporu' form. The 'DÖNEM' is set to 2018, 'Başlangıç Ay' is 1, and 'Bitiş Ay' is 12. The 'Rapor Türü' is set to 'Excel'. The left sidebar lists reports under 'APORLARI' and 'BORÇ TAKİBİNE İLİŞKİN RAPORLAR'.

SONUÇ

Çalışmanın sonunda ortaya çıkabilecek ihtimaller şunlardır.

1-) Öngörülen yılsonu gideri var olan bütçeye sığıyor ama tahakkuk esaslı olarak bulunan sonuç var olan onaylı bütçeden büyük ise gelire esaslı artış yapılabilir.

2-) Öngörülen yılsonu gideri var olan bütçeye sığıyor ve tahakkuk esaslı olarak bulunan sonuç da var olan onaylı bütçeden az ise bütçe artışına gerek yoktur.

3-) Öngörülen yılsonu gideri var olan bütçeye sığmıyor ve gelire göre (tahakkuk esaslı) bulunan yıllık öngöründen de büyük ise gidere esaslı artış yapılır.

Gelir esaslı bütçe artışı yapılacağı zaman artış gelir bütçesinde SGK Kapsamındaki Sağlık Hizmeti Gelirlerine ve sağlık tesisi yapısına göre Gerçek Kişilerden Alacaklar vb. hesaplara konulur. Gider bütçesinde ise öncelikle kanuni yükümlülük giderleri vb. zorunlu kalemlere sonra da ihtiyaç duyulan kalemlere pay edilir. (Örnek-1)

970.02.01.06.01 Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri kalemine ek bütçe yapılması halinde, 970.02.01.06.03 SGK Ek Karşılık Tahakkuku Prim Ödemeleri kalemine yapılan bu ek bütçe tutarının 1/5' i kadar ödenek konulmalıdır. Bu durum dışında 970.02.01.06.03 SGK Ek Karşılık Tahakkuku Prim Ödemeleri kalemine hiçbir türlü ek ödenek konulmamalıdır.

Gider esaslı bütçe yapılacağı zaman öncelikle kanuni yükümlülük giderleri vb. zorunlu kalemlere daha sonra da ihtiyaç doğrultusunda diğer kalemlere ek ödenek konulur. Diğer yandan bu ek bütçe toplamına gelir bütçesi kısmında da karşılık gösterilmelidir. Tahakkuk esaslı yıl sonu öngörüsü var olan bütçeden fazla ise aradaki fark gelir bütçesinde SGK Kapsamındaki Sağlık Hizmeti Gelirleri ve sağlık tesisi yapısına göre Gerçek

İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü – Bütçe Birimi

Kişilerden Alacaklar vb. kalemlerine konulur. Gider esaslı bütçe öngörüsü ile tahakkuk esaslı yılsonu öngörüsü arasındaki fark için ise 800.04.02.01.09 Diğer Yardım ve Gelirler kalemine karşılık olarak ödenek konulmalıdır. (Örnek-2)

Eğer ki tahakkuk yıl sonu öngörüsü var olan bütçeden az olması halinde gider esaslı öngörülen bütçeden ortaya çıkan farkın tamamı 800.04.02.01.09 Diğer Yardım ve Gelirler kalemine konulmalıdır. (Örnek-3)

	2018 Yılı Onaylı Bütçe	Yılsonu Gider Bütçe Öngörüsü	Tahakkuk Yıl Sonu Öngörüsü
Örnek-1	100.000.000 TL	90.000.000 TL	120.000.000 TL
Örnek-2	100.000.000 TL	120.000.000 TL	110.000.000 TL
Örnek-3	100.000.000 TL	120.000.000 TL	98.000.000 TL

Yapılan Ek Bütçenin Gelir Kalemlerine Dağılımı

	SGK Kapsamındaki Sağlık Hizmeti Gelirlerine ve sağlık tesisi yapısına göre Gerçek Kişilerden Alacaklar vb.	Diğer Yardım ve Gelirler
Örnek-1	20.000.000 TL	0 TL
Örnek-2	10.000.000 TL	10.000.000 TL
Örnek-3	0 TL	22.000.000 TL